

Od Redakcji

Editor's Note

Oddajemy do Państwa rąk już 29 numer czasopisma „Niepełnosprawność”. Burzliwy okres przemian w systemie edukacji skłania, by ponownie refleksją objąć rozwiązania edukacyjne dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością. Problematyka tomu skoncentrowana jest więc wokół szkoły, jej różnych podmiotów, praktyk nauczania uczniów z niepełnosprawnością, przygotowania kadr do wypełniania zadań edukacyjnych.

Teksty łączy myślowo wyzwanie, jakie rodzi „otwarcie systemu oświaty” na wszystkich uczniów, niezależnie od stopnia ich sprawności. W zbiorze tekstów można odnaleźć takie, które odnoszą się wprost do konceptu inkluzji, nierzadko wskazując na niedostatki modelu integracji. Analizy otwiera artykuł, w którym edukacja włączająca konfrontowana jest z teorią waloryzacji ról społecznych W. Wolfensbergera (Beata Papuda-Dolińska). Autorka zaznacza, że teoria ta stwarza szeroki potencjał interpretacyjny w analizie szkolnego funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością w warunkach edukacji włączającej. W przestrzeni dociekań w polu „integracja-inkluzja” odnajdujemy też rozważania odnoszące się do efektów wspólnej edukacji (Grażyna Dryżałowska, Ewa Dyduch i Małgorzata Trojańska) czy wypełniania zadań nauczyciela i pedagoga specjalnego (Miroslaw Rutkowski i Karol Bidziński, Monika Skura). Autorzy, podejmując się analiz w polu praktyk wspólnej nauki, odsłaniają słabości rozwiązań i wskazują kierunki oczekiwanych zmian. Przedstawione różne punkty widzenia na problemy związane ze wspólną edukacją budzą zaciekawienie oraz przekonanie, że łączy się z pogłębioną myślą wrażliwych na potrzeby ludzi i świata naukowców.

Tematyka artykułów nie zamyka się w polu edukacji uczniów z niepełnosprawnością. Analizy dotyczą zadania kształcenia różnych grup uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W tym szerokim polu uwagą objęto wsparcie edukacyjne uczniów z centralnymi zaburzeniami przetwarzania słuchowego (Małgorzata Zaborniak-Sobczak, Katarzyna Ita Bieńkowska, Monika Drozd oraz Andrzej Senderski) czy domenę efektów kształcenia uczniów z niepełnosprawnością wzroku (Kornelia Czerwińska i Izabella Kucharczyk). Problematykę tę dopełniają badawcze ustalenia odnoszące

się do wykorzystania szachów w edukacji szkolnej (Natalia Józefacka-Szram i Dawid Marszałek) oraz ewaluacja testu uwagi słuchowej (Marzena Mularzuk, Henryk Skarżyński, Agata Szkielkowska oraz Natalia Czajka). Mamy możliwość obcować z myślą badaczy, teoretyków, naukowców z różnych dyscyplin. Ich prace budzą zainteresowanie nie tylko z uwagi na pogłębione rozpoznanie, interesujące analizy literatury krajowej i zagranicznej, ale i z uwagi na impuls, jakim są dla naszego myślenia. Interesującym dopełnieniem tych kwestii są rozważania w polu wiedzy, polityki i praktyki w odwołaniu do zamysłu wykorzystania ICF w diagnozie potrzeb (Sławomira Sadowska i Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk).

Do dyskusji o edukacji osób z niepełnosprawnością włączyli się nie tylko przedstawiciele środowiska akademickiego. Jest też głos badacza, przed którym – po opuszczeniu murów Uniwersytetu – dopiero długa droga zagłębiania się w tajniki teorii i praktyki. Efektem studenckich dociekań stały się zmiany w egzaminie gimnazjalnym w perspektywie nauczycieli uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (Kinga Hinc).

Pragniemy podziękować wszystkim Autorom, którzy postanowili podzielić się swoimi rozważaniami na łamach naszego czasopisma. Wyrażamy nadzieję, że numer „Niepełnosprawności”, który oddajemy do rąk Państwa, spotka się z pozytywnymi ocenami. Zapraszamy oczywiście do dzielenia się naukowymi dokonaniami w kolejnych numerach czasopisma.

dr hab. Sławomira Sadowska, prof. UG
Redaktor tomu